

RAMPJAAR **Rotterdam-West tijdens “Het rampjaar” 1944**

Op 5 september 1944 begon een ellendige toestand, die niet, zoals vele Nederlanders dachten, spoedig ten einde zou zijn. Het Illegale nieuws vertelde ons dat de Britten bij Maastricht waren, dat ze koers zetten naar Brabant, Breda werd bevrijd, ze stootten door tot aan de Moerdijk: “‘t Gaat goed riepen vele mensen” “Heb je ze al gezien?” vroeg een ander. Op de stations stonden vele Moffen en N.S.B.-ers bepakt en beladen. De Geschiedenis vermeldt deze dag als “Dolle Dinsdag” Maar helaas, een domper op de vreugde: “De Britten kwamen niet verder meer, de vluchtelingen kwamen terug en het begon er op te lijken dat we voorlopig nog wel even onder de Duitse knoet zouden komen te zitten. Het broodrantsoen daalde snel. Het elektrische licht en gas werden minder en al heel vlug een ongekennde weelde. Op 11 november raasde de Mof door de Rotterdamse straten en sleepte vele Nederlanders naar zijn hol. Op 26 november ontstond de Centrale Keuken met zijn

½ l. bietensoep per persoon. Zo gingen we steeds meer bergafwaarts. We leden kou honger en ellende De toestand werd haast onhoudbaar en dus besloot mijn vader om met mij te proberen over de Barendrechtse brug iets machtig te worden.

Toen was het geluk met ons, want in die dagen dat we onze voorbereidingen maakten, riep mijn moeder me, ik herinner me nog goed, ik was een kist aan het kapot hakken, die aan de kookkachel ten prooi viel :” Gerard kom eens gauw , kijk eens wat we hebben.” En waarlijk, daar voor ons brandde het elektrische licht. Op onverklaarbare wijze hadden wij, onze boven- en beneden burens elektrisch licht gekregen. We troffen het dus wel zeer dat bij het pakken van onze rugzakken een lichtje aanwezig was. Zo trokken dus op 22 Januari af. Het vroom dat het kraakte en het landschap was met een dikke laag sneeuw bedekt. Alles ging tot de Barendrechtse brug voorspoedig. Alleen stonden een paar Moffen fietsen te vorderen, maar daar hadden wij geen last van, aangezien we beiden geen fiets hadden. Maar toen kwam het moeilijkste pas, we moesten zien, dat we de brug overkwamen. We liepen verder en stuitten op een goedige dikke Mof. Enfin, hij bekeek ons eens en bromde zoiets, dat het goed was. Wij vlogen met een vaartje de brug over, want we waren bang, dat die Mof van gedachten veranderen zou. We kwamen

goed en wel de brug over. We hadden gedacht, dat het aan de andere kant van de brug "Het land overvloeiende van melk en honing was", maar dit viel tegen.

Een uur in de omtrek tot aan de Blaakse dijk toe was geen levend wezen te bespeuren.

Maar 't was er verschrikkelijk koud. Zo kwamen we in Maasdam aan. Hier en daar eens geprobeerd om wat los te krijgen, maar niets hoor, we konden geen halfje brood kopen. We zijn toen in een café gaan zitten om daar iets wijzer te worden.

Doch dit liep ook op een fiasco uit. Toen stonden we daar op een kruispunt, de eerste weg leidde naar Rotterdam, de tweede naar Puttershoek, de derde naar Strijen. Men vertelde ons dat in Strijen volop aardappelen te krijgen waren,

aangezien de boeren daar moesten evacueren in verband met de toekomstige

oorlogshandelingen. We stonden daar even besluiteloos en wisten niet, wat we doen zouden.

Eindelijk zei mijn vader: "Laten we maar naar Puttershoek gaan, maar als het daar niets wordt, gaan we maar met wat groente naar huis". Dus zodoende kwamen we in Puttershoek aan. De

Moffen hadden volop brood, hele wagens vol met kuch. Wij liepen door en kwamen bij een

hotelier. Deze gaf ons een paar adressen van boeren, maar geen van hen voelde er iets voor om aan ons iets te verkopen. Het was intussen al 5 uur geworden en om acht uur moesten we

binnen zijn. We gingen dus een nachtverblijf opzoeken, maar dat was eventjes een strop. Alle

hotels, huizen en boerderijen waren door de Moffen in beslag genomen en wij konden geen

onderdak krijgen. Wij zijn toen naar Maasdam teruggegaan en onderweg als maar om onderdak

vragende. Tenslotte gaf men ons de raad om naar een zekere boer Jansen te gaan. We hebben

deze raad opgevolgd en er schijnen meerderen zulk een raad opgevolgd te hebben, want het slot

van het liedje was, dat we met 42 man in zijn koeienstal mochten slapen. Er was stro genoeg, dat

was bij ons een welkome gast, want het was verdraaid koud. Maar ja, achter de koeien slapen

valt niet mee, als je dat niet gewend bent. Bovendien lagen we in een soort bak, terwijl je

"nebenbuurman" vlak tegen je aan lag. Ook waren de koeien wat luidruchtig. Maar tot troost

kregen we van den boer elk twee boterhammen en een glas melk. Van slapen kwam

vanzelfsprekend zeer weinig en we waren blij, toen het weer dag werd. We bedankten de boer

allen hartelijk en trokken er weer op uit. Het was nog kouder dan de dag tevoren. We zijn toen

naar St. Antoniepolder gereisd, wat ook op niets uitdraaide. Toen zei mijn vader: "Kom laten we

het nog eens in Puttershoek proberen". We kwamen in Puttershoek en ontmoetten iemand met

wie mijn vader wat tarwe voor sigaretten ruilde. Zijn vrouw ontving ons zeer gastvrij en

verwelkomde ons met een paar lekkere warme bakjes koffie. We aanvaardden eindelijk weer de

terugtocht. Bij de Barendrechtse brug ondervonden we geen last van die Moffen en kwamen

veilig en wel thuis. Het valt niet te beschrijven, hoe blij mijn moeder was, dat we veilig en wel

weer thuis waren met een beetje eten. 't Was voor mijn moeder ook geen pretje geweest die

dagen. Het eten van de Centrale Keuken was haast geen eten meer en dan geen kolen. Mijn

twee kleine broertjes konden het haast niet meer uithouden. Juist in die week was het

broodrantsoen teruggebracht op 400 gr. per week. Enfin we hebben die laatste maanden nog

veel geleden. Maar toen op de 29^e april "de grote vredesduiven" het ons zo begerige voedsel

kwamen brengen was een groot deel al weer geleden, want op 5 MEI 1945 werden we waarlijk

bevrijd.

Dit opstel werd in opdracht van Dr. Aug. Cuypers, leraar Nederlands aan het Franciscuscollege te Rotterdam, eind 1945 geschreven door Gerard Spijkers, leerling in klas 3.

TERUG